

Informacija o zaključivanju Memoranduma o saradnji između Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore i Ministarstva unutrašnje bezbjednosti Sjedinjenih Država o saradnji u oblasti korišćenja informacija o putnicima

Tradicionalno dobri prijateljski odnosi i saradnja između Crne Gore i Sjedinjenih Američkih Država utemeljeni su u kontinuiranom međusobnom uvažavanju i težnji ka unapređenju odnosa i inteziviranju saradnje u svim oblastima od zajedničkog interesa.

Značajna saradnja između dvije zemlje se ogleda i u borbi protiv transnacionalnog kriminala i drugih oblika bezbjednosnih prijetnji, s posebnim osvrtom na ublažavanje rizika povezanih sa korišćenjem međunarodnih putovanja u kriminalne i terorističke svrhe.

Potpisivanjem ovog Memoranduma o saradnji, Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore i Ministarstvo unutrašnje bezbjednosti Sjedinjenih Država namjeravaju da, na osnovu postojećih uspješnih mehanizama korišćenja informacija o putnicima za identifikovanje potencijalnih rizika po bezbjednost, uspostave okvir za saradnju u oblasti procjene i pregleda informacija o putnicima i izrade procjena rizika.

Svrha ovog Memoranduma o saradnji je osiguravanje bezbjednosti i zaštita života i sigurnosti javnosti. U tom cilju, strane potpisnice namjeravaju da rade na sprječavanju, otkrivanju, istrazi i krivičnom gonjenju terorizma i kriminala transnacionalne prirode, na način koji je u skladu sa Sporazumom o evidencijama podataka o putnicima između SAD i EU, u mjeri u kojoj je to primjenljivo.

Memorandum o saradnji ne predstavlja pravno obavezujući dokument ni za jednu od zainteresovanih strana.

Memorandumom se precizira oslobođanje od svakog plaćanja carina, poreza i drugih dažbina na robu i usluge koje mogu biti predmet saradnje.

Tekstovi memoranduma na crnogorskom i engleskom jeziku su usaglašeni u diplomatskoj korespondenciji, kao i u direktnoj komunikaciji između predstavnika Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore i Ministarstva unutrašnje bezbjednosti Sjedinjenih Država.

MEMORANDUM O SARADNJI

IZMEĐU

MINISTARSTVA UNUTRAŠNJIH POSLOVA CRNE GORE

i

MINISTARSTVA UNUTRAŠNJE BEZBJEDNOSTI SJEDINJENIH DRŽAVA

O SARADNJI U OBLASTI KORIŠĆENJA INFORMACIJA O PUTNICIMA

Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore, i Ministarstvo unutrašnje bezbjednosti Sjedinjenih Država (Department of Homeland Security - DHS) (u daljem tekstu: „strane“),

UZIMAJUĆI U OBZIR prednosti odnosa saradnje između Crne Gore i Sjedinjenih Američkih Država, posebno radi ublažavanja rizika povezanih sa korišćenjem međunarodnih putovanja u kriminalne i terorističke svrhe;

UZIMAJUĆI U OBZIR neophodnost i korist analiziranja i procjene informacija o putnicima kao sredstva za borbu protiv transnacionalnog kriminala i drugih prijetnji graničnoj bezbjednosti;

U ŽELJI da unaprijede bezbjednost Crne Gore i Sjedinjenih Američkih Država;

U ŽELJI da pruže međusobnu podršku u identifikaciji ilegalnih putnika i putnih trendova u skladu sa djelokrugom svojih mandata;

UZIMAJUĆI U OBZIR da kroz ovaj Memorandum o saradnji („MS“) obje strane imaju koristi od unaprijedene sposobnosti identifikovanja i praćenja poznatih ili sumnjivih transnacionalnih kriminalaca; otkrivanja potencijalnih prijetnji po bezbjednost obje države; i otkrivanja više informacija o transnacionalnim kriminalnim mrežama i aktivnostima;

KONSTATUJUĆI važne doprinose bezbjednosti i javnoj sigurnosti koji se ostvaruju prenosom evidencije podataka o putnicima Ministarstvu unutrašnje bezbjednosti Sjedinjenih Država, zatim obradom i upotrebom istih, u skladu sa Sporazumom između Sjedinjenih Američkih Država i Evropske unije o korišćenju i prenosu evidencija podataka o putnicima, sa Prilogom uz isti, koji je potpisana u Briselu 14. decembra 2011. godine („Sporazum o evidencijama podataka o putnicima između SAD i EU“); i

NASTOJEĆI, u okviru konteksta intenzivirane saradnje, da se istraže mogućnosti za dodatne bilateralne inicijative, tako da se uključi saradnja u oblasti savjetodavnih programa, programa bezbjednosne kontrole na aerodromima i programa olakšavanja putovanja, kao i povezani programi obuke i razmjene između strana, koji će biti korisni obijema zemljama,

SPORAZUMJELE SU SE KAO ŠTO SLIJEDI:

1. Značenja izraza

„Informacije o putnicima“ su lične informacije koje se odnose na određene putnike, uključujući putnike i posadu, prema procjenama rizika, kao što je opisano u daljem tekstu. Očekuje se da takve informacije uključuju:

- unaprijed dostavljene informacije o putnicima (Advance Passenger Information - API): konkretni biografski podaci o putnicima i posadi i druge pojedinosti o letu prikupljeni prije polijetanja, koje prevoznik dostavlja određenom državnom organu u pogledu letova ka ili sa teritorije strana; i
- evidenciju podataka o putnicima: evidencija vazdušnih prevoznika ili njihovih ovlašćenih agenata za svako putovanje koje je rezervisao neki putnik ili koje je rezervisano u ime nekog putnika, sadržana u sistemima komercijalnog avioprevoznika za rezervaciju, sistemima kontrole odlaska ili ekvivalentnim sistemima koji pružaju sličnu funkcionalnost u odnosu na letove ka ili sa teritorije učesnika.

„Procjena rizika“ je scenario određenih parametara koje zajednički određuju nadležni organi navedeni u članu 3 ovog MS.

2. Svrha i područje primjene

Strane namjeravaju da kroz ovaj Memorandum o saradnji, na osnovu postojećih uspješnih mehanizama korišćenja informacija o putnicima za identifikovanje potencijalnih rizika po bezbjednost, uspostave okvir za saradnju u oblasti procjene i pregleda informacija o putnicima i izrade procjena rizika. Svrha ovog Memoranduma o saradnji je osiguravanje bezbjednosti i zaštita života i sigurnosti javnosti. U tom cilju, strane namjeravaju da rade na sprječavanju, otkrivanju, istrazi i krivičnom gonjenju terorizma i kriminala transnacionalne prirode, na način koji je u skladu sa Sporazumom o evidencijama podataka o putnicima između SAD i EU, u mjeri u kojoj je to primjenljivo.

3. Nadležni organi

A. Za implementaciju ovog MS-a, nadležni su sljedeći organi:

- 1) U ime Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore: Ministarstvo unutrašnjih poslova (MUP) i Uprava policije Crne Gore (UP), kolektivni naziv (MUP/UP).
- 2) U ime Ministarstva unutrašnje bezbjednosti SAD: Carina i granična bezbjednost SAD (DHS/CBP); i

B. Obje strane mogu imenovati druga odgovorna tijela za implementaciju propisa ovog MS-a i o tome obavijestiti drugu stranu u pisanoj formi.

4. Principi saradnje

A. DHS/CBP, u zavisnosti od raspoloživosti sredstava i, prema potrebi i na način odobren zakonom, namjerava da:

- 1) pruži MUP/UP tehničku pomoć za kreiranje sredstava za izradu procjena rizika i pregled unaprijed dostavljenih informacija o putnicima i evidencije podataka o putnicima u svrhe opisane u članu 4(B)(4) ovog MS-a;
- 2) pregleda informacije o putnicima primljene na osnovu ovog Memoranduma o saradnji;
- 3) obezbijedi najmanje isti stepen tajnosti informacijama o putnicima primljenim na osnovu ovog Memoranduma o saradnji koji se daje sličnim informacijama u njegovom posjedu;
- 4) dostavi putem odgovarajućih kanala MUP/UP-u, u mjeri u kojoj je to dozvoljeno mjerodavnim zakonima i politikama, informacije o putnicima u sljedeće svrhe:
 - pomoć u identifikaciji prethodno nepoznatih bezbjednosnih rizika ili prijetnji;
 - otkrivanje ili praćenje transnacionalnih kriminalnih mreža ili aktivnosti i drugih prijetnji graničnoj bezbjednosti;
 - identifikacija i onemogućavanje transnacionalnih kriminalaca i drugih prijetnji prilikom prelaska granice;
 - identifikacija lica koja mogu predstavljati prijetnju po bezbjednost Crne Gore i Sjedinjenih Američkih Država ; i
 - druge svrhe, u skladu sa ovim Memorandumom o saradnji;
- 5) obavijesti MUP/UP putem odgovarajućih kanala, o svim informacijama o putnicima koje je MUP/UP dostavio DHS/CBP-u, a koje se podudaraju sa bilo kojim zajednički identifikovanim spiskovima visokorizičnih putnika; i
- 6) prikuplja, vodi, koristi i distribuira sve informacije primljene na osnovu ovog Memoranduma o saradnji u skladu sa mjerodavnim zakonima, politikama i međunarodnim obavezama.

B. Uz upotrebu doniranih sredstava za uspostavljanje početne operativne sposobnosti, a nakon toga u skladu sa raspoloživošću sredstava i prema potrebi i na način odobren zakonom, MUP/UP namjerava da:

- 1) omogući raspoloživost osoblja zaduženog za izradu procjena rizika i pregled svih informacija o putnicima;
- 2) preduzme sve neophodne korake da bi zahtjevala da svi komercijalni avioprevoznici, u realnom vremenu, dostavljaju MUP/UP-u API i evidenciju podataka o putnicima, kao što je to opisano u “Članu 1, Značenja izraza”, uz oslanjanje na saradnju drugih ministarstava ili organa Crne Gore, prema potrebi;
- 3) obezbijedi najmanje isti stepen tajnosti informacijama o putnicima primljenim na osnovu ovog Memoranduma o saradnji koji se daje sličnim informacijama u njenom posjedu;

- 4) dostavi DHS/CBP-u preko odgovarajućih kanala, u mjeri u kojoj je to dozvoljeno mjerodavnim zakonima i politikama, informacije o putnicima u posjedu Ministarstva Unutrašnjih Poslova, u sljedeće svrhe:
 - pomoć u identifikaciji prethodno nepoznatih bezbjednosnih rizika ili prijetnji;
 - otkrivanje ili praćenje transnacionalnih kriminalnih mreža ili aktivnosti i drugih prijetnji graničnoj bezbjednosti;
 - identifikacija i onemogućavanje transnacionalnih kriminalaca i drugih prijetnji prilikom prelaska granice;
 - identifikacija lica koja mogu predstavljati prijetnju po bezbjednost Crne Gore i Sjedinjenih Američkih Država; i
 - druge svrhe, u skladu sa ovim Memorandumom o saradnji; i
- 5) prikuplja, vodi, obrađuje, koristi i distribuira informacije primljene na osnovu ovog Memoranduma o saradnji u skladu sa mjerodavnim zakonima, politikama i međunarodnim obavezama, uključujući Sporazum o evidencijama podataka o putnicima između SAD i EU, kao i drugim sporazumima ili dogovorima sa drugim agencijama za sprovođenje zakona na nacionalnom nivou.

5. Načela saradnje i sprovođenja

Nakon datuma stupanja na snagu ovog Memoranduma o saradnji, strane namjeravaju da razgovaraju i zajednički formulišu dodatne konkretnе korake za sprovođenje ovog Memoranduma o saradnji. Ti koraci mogu da uključuju: konkretnе zahteve za IT hardver i softver; zaključivanje i potpisivanje Sporazuma o sigurnosti interkonekcije; potrebe i zahteve za osobljem i obukom; procedure za razmjenu informacija i najboljih praksi; i sve odgovarajuće zaštitne mjere privatnosti i druge mjere zaštite za odgovarajuće rukovanje informacijama o putnicima ili drugim informacijama povezanim sa ovim Memorandumom o saradnji.

6. Odgovornosti

A. DHS/CBP, u zavisnosti od raspoloživosti sredstava i, prema potrebi i na način odobren zakonom, namjerava da obezbijedi:

- 1) osoblje DHS/CBP-a koje će raditi sa osobljem MUP/UP-a zaduženim za pružanje pomoći u sprovođenju uslova ovog MS;
- 2) zarade, troškove prenosa i putne troškove osoblja DHS/CBP-a tokom obuke i naknadnog zaduženja vezanog za sprovođenje ovog Memoranduma o saradnji;
- 3) računarske softverske alate za čuvanje i analizu podataka prikupljenih na osnovu ovog Memoranduma o saradnji; i
- 4) troškove prenosa podataka između Crne Gore i Sjedinjenih Američkih Država, uključujući naknade za hardver i naknade za prenos.

B. U zavisnosti od raspoloživosti sredstava i, prema potrebi i na način odobren zakonom, MUP/UP namjerava da obezbijedi:

- 1) opremu za prenos podataka od odgovarajućih crnogorskih organa;
- 2) ljudstvo koje će raditi sa osobljem DHS/CBP-a zaduženim na osnovu ovog Memoranduma o saradnji; i
- 3) zarade za osoblje MUP/UP-a tokom obuke i naknadnog zaduženja vezanog za sprovođenje ovog Memoranduma o saradnji.

7. Izuzeci

Strane prihvataju da pomoć koja može da bude pružena kroz aktivnosti DHS/CBP-a na osnovu ovog Memoranduma o saradnji podliježe Sporazumu između Vlade Sjedinjenih Američkih Država i Vlade Savezne Republike Jugoslavije o ekonomskoj, tehničkoj i drugoj sroдnoj pomoći („Sporazum”), koji je potpisani u Beogradu 6. marta 2001. godine. To uključuje, ali nije ograničeno na:

- Prema članu 3(a) Sporazuma, sve usluge, proizvodi, roba, oprema i druga imovina, uključujući nekretnine, koje koristi DHS/CBP u vezi sa takvom pomoću, mogu da se uvezu, izvezu, kupe, koriste, prodaju, poklone ili da se njima raspolaže u Crnoj Gori bez ikakvih dažbina, carina, uvoznih taksi, izvoznih taksi, poreza na dodatu vrijednost (PDV), poreza na promet ili raspolaganje imovinom i drugih taksi i sličnih nameta; i
- Prema članu 4(b) Sporazuma, sva sredstva koja se unesu u Crnu Goru od strane DHS/CBP za svrhe takve pomoći izuzeta su od svake devizne kontrole ili zahtjeva koji se odnose na investicije ili depozite koji mogu da budu na snazi u Crnoj Gori (izuzev za potrebe uobičajenog informisanja i izvještavanja).

8. Zajednička evaluacija i konsultacije

Od strana se očekuje da se konsultuju o efikasnosti ovog Memoranduma o saradnji i sprovedu zajedničku procjenu nakon isteka jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Memoranduma o saradnji. Od strana se očekuje da međusobnim konsultacijama riješe sva pitanja u vezi sa tumačenjem ili primjenom ovog Memoranduma o saradnji ili svih operativnih postupaka na osnovu istog, i da ne namjeravaju da bilo koju takvu stvar proslijede bilo kom međunarodnom sudu ili trećoj strani.

9. Tumačenje

Ovaj Memorandum o saradnji ne stvara bilo kakva prava ili obaveze prema nacionalnom ili međunarodnom pravu. Nije predviđeno da se ovim Memorandumom o saradnji kreiraju, dodijele, odobre ili daju bilo kakva prava, privilegije ili obaveza bilo kom licu ili subjektu, bilo javnom ili privatnom.

10. Datum stupanja na snagu i prestanak važenja

Planirano je da saradnja na osnovu ovog Memoranduma o saradnji započne nakon potpisivanja istog od strane obje strane. Bilo koja strana može da prekine učešće na osnovu ovog Memoranduma o saradnji, s tim da se očekuje da 90 dana unaprijed pošalje pismeno obavještenje drugoj strani.

Potpisano na crnogorskom i engleskom jeziku.

	<u>Za Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore</u>	<u>Za Ministarstvo unutrašnje bezbjednosti Sjedinjenih Država</u>
Ime/ funkcija		
Potpis		
Datum		

MEMORANDUM OF COOPERATION

BETWEEN

THE MINISTRY OF INTERIOR OF MONTENEGRO

AND

THE UNITED STATES DEPARTMENT OF HOMELAND SECURITY

REGARDING COLLABORATION ON THE USE OF TRAVELER INFORMATION

The Ministry of the Interior of Montenegro (MOI) and the United States Department of Homeland Security (DHS) (hereinafter collectively “the Sides”),

RECOGNIZING the benefits of a cooperative relationship between Montenegro and the United States of America, particularly to mitigate risks associated with criminal and terrorist exploitation of international travel;

RECOGNIZING the necessity and benefit of analyzing and evaluating Traveler Information as a means of combating transnational crime and other threats to border security;

DESIRING to enhance the security of Montenegro and the United States of America;

DESIRING to provide mutual support in the identification of illicit travelers and travel trends consistent with the remit of their respective mandates;

RECOGNIZING that through this Memorandum of Cooperation (“MOC”) both Sides benefit from the improved ability to identify and track known or suspected transnational criminals; detect potential threats to the security of their nations; and uncover more information about transnational criminal networks and activities;

ACKNOWLEDGING the important contributions to security and public safety made by the transfer, processing, and use of passenger name records that occur consistent with the Agreement between the United States of America and the European Union on the Use and Transfer of Passenger Name Records to the United States Department of Homeland Security, with Annex, signed at Brussels on December 14, 2011 (the “U.S.-EU Passenger Name Record Agreement”); and

SEEKING, within this context of intensified cooperation, to explore opportunities for further bilateral initiatives, to include cooperation on advisory, screening, and facilitation programs, as well as related training and exchange programs between the Sides, which are intended to benefit both countries,

HAVE REACHED THE FOLLOWING UNDERSTANDING:

1-Definitions

“Traveler Information” means information relating to specific travelers, including passengers and crew, who match against Risk Assessments, as described below. Such information is expected to include:

- Advance Passenger Information (API): specific passenger and crew biographic data and other flight details collected prior to departure and provided to a particular government authority by the carrier with respect to flights into or out of the Side’s territory; and
- Passenger Name Records: a record of each passenger's travel requirements which contains information necessary to enable reservations to be processed and controlled by the booking and participating air carriers for each journey booked by or on behalf of any person, whether it is contained in reservation systems, departure control systems used to check passengers onto flights, or equivalent systems providing the same functionalities.

“Risk Assessment” means a scenario of specific parameters mutually determined by the authorities listed in “3-Authorities” of this MOC.

2-Purpose and Scope

Through this MOC, the Sides, drawing upon successful mechanisms for the use of Traveler Information to identify potential risks to security, intend to establish a framework for cooperation in the development of Risk Assessments and the assessment and review of Traveler Information. The purpose of this MOC is to ensure security and protect the life and safety of the public. To that end, the Sides intend to work to prevent, detect, investigate and prosecute terrorism and crime that is transnational in nature, in a manner consistent with the U.S. – EU Passenger Name Record Agreement, to the extent applicable.

3-Authorities

- A.** The following authorities are responsible for implementing this MOU:
 - 1) For MOI: MOI and the Police Directorate of Montenegro (PD) (collectively referred to as MOI/PD); and
 - 2) For DHS: U.S. Customs and Border Protection (DHS/CBP)
- B.** Each Side may also designate other authorities responsible for the implementation of the provisions of this MOU by notifying the other Side in writing.

4-Principles of Cooperation

- A. DHS/CBP, subject to the availability of funds and as appropriate and as authorized by law, intends to:**

- 7) Provide the MOI/PD with technical assistance in developing means to develop Risk Assessments and review API and passenger name records for the purposes described in 4(B)(4) of this MOC;
- 8) Review Traveler Information received under this MOC;
- 9) Afford at least the same degree of confidentiality to Traveler Information received under this MOC as it applies to similar information in its custody;
- 10) Provide through appropriate channels, to the extent authorized by applicable laws and policies, Traveler Information to the MOI/PD for the following purposes:
 - Assisting in the identification of previously unknown security risks or threats;
 - Detecting or tracking transnational criminal networks or activities and other threats to border security;
 - Identifying and interdicting transnational criminals and other threats during border crossings;
 - Identifying persons who may pose a threat to the security of the Montenegro and United States of America ; and
 - Such other purposes consistent with this MOC;
- 11) Notify the MOI/PD through appropriate channels, of any Traveler Information provided to DHS/CBP by the MOI/PD that matches any mutually identified lists of high-risk travelers; and
- 12) Collect, maintain, use, and disclose any information received under this MOC in compliance with applicable laws, policies, and international obligations.

B. The MOI/PD, drawing upon any donated funding to establish an initial operating capability, and thereafter subject to the availability of funds and as appropriate and as authorized by law, intend to:

- 5) Make available dedicated personnel to develop Risk Assessments and review all Traveler Information;
- 6) Take all necessary steps to require that all commercial air carriers provide API and passenger name records, as described in "1-Definitions" of this MOC, in near real time to the MOI/PD, drawing on the cooperation of such other agencies of Montenegro as appropriate;
- 7) Afford at least the same degree of confidentiality to the Traveler Information received under this MOC as it applies to similar information in its custody;
- 8) Provide through appropriate channels, to the extent authorized by applicable laws and policies, and as soon as practicable, MOI/PD Traveler Information to DHS/CBP for the following purposes:
 - Assisting in the identification of previously unknown security risks or threats;

- Detecting or tracking transnational criminal networks or activities and other threats to border security;
 - Identifying and interdicting transnational criminals and other threats during border crossings;
 - Identifying persons who may pose a threat to the security of Montenegro and the United States of America; and
 - Such other purposes consistent with this MOC; and
- 9) Collect, maintain, process, use, and disseminate information received under this MOC in compliance with applicable domestic laws, policies, and international obligations, including the U.S.-EU PNR Agreement, and agreements or arrangements with other law enforcement agencies at the national level.

5-Principles of Collaboration and Implementation

Upon the effective date of this MOC, the Sides intend to discuss and mutually develop additional specific steps for implementing this MOC. These may include: specific information technology hardware and software requirements; the completion and signing of an Interconnection Security Agreement; staffing and training needs and requirements; procedures for exchanging information and best practices; and any appropriate privacy and other protections for the respective handling of Traveler Information or other information related to this MOC.

6-Responsibilities

A. DHS/CBP, subject to the availability of funds and as appropriate and as authorized by law, intends to provide:

- 1) DHS/CBP personnel to work with personnel of the MOI/PD assigned to assist in implementing the terms of this MOC;
- 2) The salaries, transfer, and travel costs of DHS/CBP personnel during training and subsequent assignment to carry out this MOC;
- 3) Computer software tools for the storing and analysis of data gathered under this MOC; and
- 4) Data transmission costs between Montenegro and the United States of America, including hardware and transmission fees.

B. MOI/PD, subject to the availability of funds and as appropriate and as authorized by law, intends to provide:

- 1) Data transmission circuits from appropriate Montenegrin authorities;
- 2) Personnel to work with DHS/CBP personnel assigned under this MOC; and

- 3) The salaries of MOI/PD personnel during training and subsequent assignment to carry out this MOC.

7-Exemptions

The Sides recognize that assistance that may be provided by DHS/CBP activities under this MOC are subject to the Agreement between the Government of the United States of America and the Government of the Federal Republic of Yugoslavia Concerning Economic, Technical and Related Assistance (“Agreement”), signed at Belgrade on March 6, 2001. This includes, but is not limited to:

- Per Article 3(a) of the Agreement, any services, commodities, supplies, equipment or other property, including real property, utilized by DHS/CBP in connection with such assistance may be imported, exported, purchased, used, sold, donated or disposed of in Montenegro free from any tariffs, customs duties, import taxes, export taxes, value-added taxes (VAT), taxes on purchase or disposition of property and other taxes or similar charges; and
- Per Article 4(b) of the Agreement, any funds brought into Montenegro by DHS/CBP for purposes of such assistance are exempt from any currency controls or investment or deposit requirements which may be in effect in Montenegro (except for normal notification and reporting requirements).

8-Joint Evaluation and Consultation

The Sides are expected to consult on the effectiveness of this MOC and conduct a joint evaluation at the end of one year from the effective date of this MOC. The Sides are expected to resolve any issues regarding the interpretation or application of this MOC or any operational procedures thereunder by consultation between the Sides, and do not intend to refer any such issue to any international tribunal or third party.

9-Interpretation

This MOC does not give rise to any rights or obligations under domestic or international law. This MOC is not intended to create, confer, grant, or authorize any rights, privileges, or obligations to any person or entity, public or private.

10-Effective Date and Discontinuance

Cooperation under this MOC is intended to begin upon signature by both Sides. Either Side may discontinue participation under this MOC but is expected to provide 90 days advance written notice to the other Side.

Signed in the Montenegrin and English languages.

	<i><u>FOR the Ministry of Interior of Montenegro</u></i>	<i><u>FOR the United States Department of Homeland Security</u></i>
Name/ Title		
Signature		
Date		